

1 Petrus

Petrus susura kaesan

Soda-molek

¹⁻² Susurak ia numa au mai, Petrus, ndia Yesus Karistus nedenum.

Au surak susurak ia fee ei basa ngga fo Manetualain here nalak kara dadi neu Ndia hatahorin ena. Ei dadi miu hatahori fe'ek fo mana leo natanggela nai mamananak no'uk ka nai profensi Pontus, profensi Galatia, profensi Kapadokia, profensi Asia ma profensi Bitinia.

Toranoo susue nggara ein! Numa maka-sososan mai, Amak Manetualain here memak nala ei ena, fo dadi neu Ndia hatahorin. Ndia Dula-dalen oo tao nala ei dadi malalaok soa-neu Ndia boe, mita fo ei bisa tao tungga basa pendar fo Yesus Karistus feen neu ei. Mete ma ei tao tungga basa Ndia pendaran nara raa, naa sama leo Manetualain bibiru Yesus daan neu ei fo dadi tanda nae, ei dadi malalaok soa-neu Ndia ena.

Au hule-haradoi fo Manetualain natudu Ndia dale susuen neu ei, mita fo ei bisa leo-la'o tamba faik, tamba lino-lendek ma mole-damek.

Mete ma ita tamahere neu Lamatuak, ita tasarai-tasarada neu Ndia

³ Basa kokoa-kikiok soa-neu Manetualain! Ndia naa, ita Lamatuan Yesus Karistus Aman. Manetualain madale lilok, huu naa de Ana kasian nalan seli neu ita. Yesus Karistus maten, basa de Ana tao nasoda falik kana numa maten mai. Dadi mete ma Karistus tao nala

ita tasoda, Ana fee ita masoda beuk fo malole fali to Manetualain, sama leo ita neni bonggi seluk. Huu naa de ita tamahere neu Karistus takandoo, de ita tamahena ma tamahere tebe-tebe tae, neu ko Ana nakaboi-nasamao natalolole ita. ⁴ Nai dae-bafok ia, mete ma amak esa mate, na, ana la'o ela ndia hata-heton soa-neu ndia anan nara. Leo naak oo Yesus mbeda ela pusaka soa-neu ita nai lalai ena boe. Pusaka naa ta bisa nakararafu, ta bisa nakalulutu ma ta bisa mopo henin. ⁵ Ei mamahere mae, Manetualain naena koasa fo tulu-fali nala ei. Ana nakaboi-nasamao ei ma nanea ei fo boso hambu mana nakalulutu ei. Mete ma neu dae-bafok fai mate'en, Ana nau natudu dalak talo bee fo Ana tao nasoi-nasoda ei.

⁶ Huu naa de ei dalem mara ramahoko, leo mae hatematak ia ei mameda berak, nahuu ei muste hambu mala susa-sonak mata-matak.

⁷ Manetualain fee lelak neu ita mana hambu tala soba-douk fo sangga fora ita nemeheheren neu Ndia. Mete ma ita takambo'ik numa soba-douk mai, naa natudu nae, ita nemeheheren naa, matea ma tetebes. Ita bisa takasasamak kana no lilo mbilas. Ita muste hotun neu a'i, mita fo nggeon kalua henin, dei fo ita hambu lilo mbilas isi-isik. Naa te tungga Manetualain dudu'an, ita nemeheheren belin lena heni lilo mbilas. Dadi mete ma ita nemeheheren nakambo'ik numa soba-douk talo naa mai, neu ko neu Yesus Karistus fali mai, Manetualain koa ita, boe ma Ana natudu ita ta hoho'an ma fee ita hada-horomatak.

⁸ Leo mae ei bei ta mete-mita Yesus no ei matam mara, tehoo ei sue-lai neun. Leo mae ei bei ta mete-mitan hatematak ia, tehoo ei mamahere neun. Ei dalem mara oo mbena

sau-sau lenak boe, leo mae ta hambu dede'a de'ek mandaak fo mafada hatahorir la'e-neu ei dale nemehokom mara. ⁹ Manetualain tao nasoi-nasoda ei numa ei sala-singgom mara mai, dadi neu ei seseba-babaem, nahuu ei mamahere neun.

¹⁰ Manetualain mana to'u dede'a lele ulun nara sangga bubuluk fo nau ralela no neulaun lenak, talo bee fo Manetualain tao nasoi-nasoda hatahorir numa sala-singgon nara mai. Mana to'u dede'ak kara raa rafada memak la'e-neu Manetualain natudu Ndia dale susuen neu ei, nahuu Ana nahani memak kana ena fo tao nasoi-nasoda ei. ¹¹ Karistus Dula-dalen naote nai sira dalen nara fo nafada memak kana nae, neu ko Karistus muste hambu susa-sonak ma Ana muste hambu doidosok talo bee. Basa naar lala'en dadi, dei fo Manetualain nakadedemak kana. Huu naa de mana to'u dede'ak kara raa nau sangga bubuluk faik bee dede'ak kara iar mori-dadi. ¹² Boe ma Karistus Dula-dalen naa oo nafada mana to'u dede'ak kara raa boe nae, ta sira ndia mete-rita, tehuu ei ndia mete-mita dede'ak kara iar. Hatematak ia ei oo mamanene la'e-neu dede'ak kara iar boe, nahuu Manetualain Dula-dale Malalaon numa nusa tetuk do inggu temak mai nadenu hatahori laen, fo neu tui-bengga Lamatuak Hara Lii Malolen neu ei. Naa te Manetualain atan nara ruma nusa tetuk do inggu temak mai oo hii ralan seli mete-rita dede'ak kara iar boe.

Lamatuak nadenu fo ita leo-la'o lolo-laok

¹³ Huu naa de ei muste sadia mahani a fo malela matalolole basa dede'ak kara iar. Manea matalolole fo ei dudu'a no ndoos. Sadia tahani a fo tamahere takandoo neu Yesus Karistus losa

Ana fali mai, nahuu neu faik naa, Manetualain nae natudu Ndia dale susuen neu ei. ¹⁴ Ei muste nenene neu Manetualain, sama leo kakanak kara nenene neu sira ina-aman. Fai uluk ei bei ta malela Manetualain eno-dala masoda teteben. Tehuu hatematak ia, ei malela ena. De boso leo-la'o tungga ei hihii-nanaum fo tao manggarauk bali. Naa, ei leleo-lala'o raam. ¹⁵ Huu naa de hatematak ia ei muste leo-la'o malalaok. Huu Manetualain naa, malalaok. Ana ndia noke nala ei fo dadi miu Ndia anan. Huu naa de ei muste malalaok nai basa ei leleo-lala'om katematuan. ¹⁶ Sama leo neni surak nai Manetualain Susura Malalaon dale nae, "Ei muste malalaok, nahuu Au malalaok."☆

¹⁷ Ei hii kokolak mia Manetualain sama leo Ndia naa, ei Amam. Ana oo dadi Mana Maketu-maladi Dede'ak fo neu ko parisa hatahori esesak leleo-lala'on. Tehuu Ndia laen numa mana maketu-maladi dede'ak laen nara mai. Huu Ana naketu-naladi hatahorir dede'an nara no matetuk ma ta mbeu serik. Huu naa de ei muste leo-la'o no besa-besa. Te ei sama leo hatahori fe'ek mana leo taak a mesan nai dae-bafok ia.

¹⁸ Ei bubuluk ena mae, Karistus bae ketu ena fo tefa-soi nala ei numa ei leleo-lala'om fo sosoandandaa taak mai. Leleo-lala'o rupak leo naak naa, ei simbo malan numa ei bei-ba'im mara mai, nok bali pusaka esa. Tehuu masaneda, te Karistus bae ketu soa-neu ei, ta pake lilo mbilas do lilo fulak fo neu ko mopo heni sara. ¹⁹ Tehuu Ana bae nala ei nenik Ndia daa heli-helin. Naa, belin sudi selik kana. Ana mate nok bali ara hala bibi lombo ana maro ta kambi'e-to'ik esa, fo ara halan dadi neu tunu-hotuk.

☆ **1:16** Malangga Anggamar Hohoro-lalanen 11:44-45; 19:2; 20:7

²⁰ Neu lelek Manetualain bei ta adu dae-bafok ia, Ana bubuluk memak ena basa-basan fo neu ko Karistus taok. Tehuu lele uluk Manetualain bei ta natudu Karistus neu hatahori manai dae-bafok ia. Hatematak ia dei de Ana natudu Karistus fo dadi neu baba'e-babatik soa-neu ei. ²¹ No hata fo Karistus taok, huu naa de ei bisa mamahere neu Manetualain. Ana tao na-soda falik Karistus numa mamaten mai ena ma nakadedemak kana. Manetualain tao talo naa, mita fo ei mamahere neu Ndia ma mamahena fo Ana tao natetu hata fo Ana helu memak kana ena.

²² Ei tao tungga hata fo tetebes. Dadi hatem-atak ia, ei bisa maue-osa no basa ei bebe'i-barakaim soa-neu Lamatuak. Naa, tao nala ei sue-lai tebe-tebe neu ei toranoo kamaherem mara. Ei susue-lalaim naa muste boe natea, nahuu ei dalem mara lolo-laok. ²³ Hatematak ia ei hambu masoda beuk ena. Tehuu masoda beuk ia, ei ta hambu sana numa ei ina-amam fo neu ko ara mate nai dae-bafok ia mai, tehuu ei hambun numa ita Aman manai nusa tetuk do inggu temak fo ta mana matek mai. Ei masoda beum naa, ei hambun nesik Manetualain Dede'a-kokolan. Ndia Dede'a-kokolan ia, neni masodak tetebes ma natea nakandoo. ²⁴ Sama leo Manetualain Susura Malalaon surak nae,
 “Hatahori dae-bafok naa, nok bali na'u esa do,
 bungga esa.

Huu sira lolen naa, ta rakatataka rakandoo.
 Na'u, male-kale henin.

Bungga bunan oo mo'u henin boe.

Doo-doo te ara mate, boe ma mopo heni sara.

²⁵ Tehuu ita Lamatuan Dede'a-kokolan,
 naoka nahere nakandoo ma ta mana ketuk.”

Lamatuak Dede'a-kokolan naa, ndia Hara Lii Malole fo ai mafada neu ei ena.✧

2

Ita dadi teu Manetualain hatahori malalaon

¹ Dadi ei boso tao manggarauk hata esa boe na. Boso kada puta-paik mia hatahori. Boso dea-matak. Dalem mara boso mbiri. Boso kokolak makabobook hatahori nade malolen. Nggari heni basa naar leo! ² Kakana mbimbila anak kara dokodoe rae rinu susu numa sira inan mai. Leo naak oo ei dalem mara muste hii ralan seli fo nau bubuluk Manetualain Dede'a-kokolan boe. Naa ndia tao nala ei nemeheherem mara boe ratea tungga-tungga faik. No dalak naa, ei bisa mam'o dadi miu hatahori lasik, fo mana leo-la'o tungga Manetualain hihii-nanaun. ³ Ma ei mameda mala ita Manetualain dale susuen ena.✧

⁴ Makaesa aom mara mia Karistus. Te Ana sama leo batu esa, tehoo Ndia naena masodak. Tukan nara nggari heni batu naa ena, nahuu ara du'a rae, batu naa nanalan taa. Tehoo Manetualain henggenee Ndia belin sudi selik kana, de here nalan ena fo dadi batu netehuuk fo nenenin lenak. ⁵ Ei oo muste makaesa mia Karistus boe, mita fo Manetualain oo pake ei boe. No dalak naa, ei sama leo batu fo Manetualain here nalan fo nambaririik uma soa-neu Ndia Dula-dalen. Ei oo sama leo batu mana maena masodak, sama leo Karistus boe. Ei sama leo malangga anggamar, mana leo-la'o no malalaok soa-neu Manetualain. Naa, sama leo ei meni tunu-hotuk soa-neun. Ei tunu-hotum tao namahoko Manetualain dalen, nahuu Yesus

---

✧ **1:25** Yesaya 40:6-8 ✧ **2:3** Sosoda Kokoa-kikiok kara 34:10

Karistus maten ena soa-neu ei basa ngga. ⁶ Sama leo neni surak nai Manetualain Susura Malalaon dale nae,

“Mete dei! Te Au tao batu makasososan,
nai kota Yerusalem ia,
fo ara seseik kana rae, ‘kota Sion’.

Au ndia here ala batu naa ena.

Ndia belin seli soa-neu Au.

Dadi hatahori mana ramahere neu Ndia,
neu ko ara ta hambu mamaek hata esa boe na.”[✧]

⁷ Yesus naa, sama leo batu naa. De soa-neu hatahori fo mana namahere neun, Yesus belin sudi selik kana. Tehuu soa-neu hatahori fo ta mana namahere neun, Manetualain Susura Malalaon surak nae,

“Batu naa, fo tukan nara nggari henin ena,
hatematak ia dadi neu batu makasososak ena,
fo nenenin lenak.”[✧]

⁸ Neni surak boe nae,

“Hambu batu fo tao nala hatahorir rakatunu.

Hambu batu fo tao nala sara tuda.”[✧]

Ara tuda, nahuu ta tao tungga Manetualain Dede'a-kokolan. Huu Manetualain henggenee memak kana ena fo ara tuda talo naa.

⁹ Tehuu ei ta leo naak. Huu ei dadi miu hatahori fo Manetualain mesa kana here nalan ena. Ei dadi miu Ndia enan. Ei sama leo malangga anggama mana maono-lalau manek. Ei oo sama leo hatahori nusak esa mana leo-la'o no malalaok soa-neu Manetualain boe. Ei dadi talo naa, mita fo ei bisa tui-bengga neu basa hatahorir la'e-neu Manetualain dale susuen, fo

✧ **2:6** Yesaya 28:16 ✧ **2:7** Sosoda Kokoa-kikiok kara 118:22

✧ **2:8** Yesaya 8:14-15

Ana taon soa-neu ei. Huu Ana nadenu ei ena fo la'o ela hata fo manggarauk ma leo-la'o tao malole. Naa, nok bali ei kalua numa makiuk mai, fo leo-la'o nai Ndia manggaledon fo neulaun seli.*¹⁰ Fai bakahulun ei dadi sama leo nufaneluk esa ta naena sosoa-ndandaak faa boe na. Tehuu hatematak ia ei maso dadi miu Manetualain nufanelun ena. Fai bakahulun ei ta nau simbok Manetualain dale kasian neu ei. Tehuu hatematak ia ei simbo malan ena.*

Manea matalolole fo ita leo-la'o no ndoos

¹¹ Toranoo susue nggara ein! Eir ia, kada dadi fuik nai dae-bafok ia. Huu ei nok bali hatahori nusa deak mana nggoro na'u nai hatahori nusan. Huu naa de au oke taa-taa fo ei boso sama leo hatahori dae-bafok laen nai dae-bafok ia, mana tao manggarauk tungga sira hihii-nanaun nara. Huu nai ei dalem mara hambu netatik esa. Ndia, hihiiik fo tao manggarauk natati laban hihiiik fo tao malole. Dadi boso makambo'ik hihiiik fo tao manggarauk naa, nasenggi ei. Mete ma talo naa, na, ei makalulutu!¹² Manea matalolole fo ei leo-la'o no ndoos nai hatahori fo ta mana nalela Manetualain naa matan. No dalak naa, leo ara nau rakasasa'ek salak neu ei sadi ndaa, na, ara mete-rita kada ei neulaum a mesan. De mete ma Karistus fali mai, neu ko sira mesa kasa ndia rakadedemak Manetualain, nahuu ei tatao neulaum naa.

Ita muste nenene neu hatahori mana to'u koasa

---

* **2:9** Kalua numa Masir mai 19:5-6; Yesaya 43:20, 21; Tui Seluk la'e-neu Dala Masodak 4:20; 7:6; 14:2; Titus 2:14; Yesaya 9:2

* **2:10** Hosea 2:23

¹³ Ita Lamatuan hihii-nanaun fo ei nenene neu basa hatahorir mana to'u koasa. Ha'i netuduk leo: nenene neu manek, huu ana dadi malangga mandema. ¹⁴ Nenene neu nggubenor, huu manek nadenun ena, fo ana naketu-naladi huku-dokik soa-neu hatahori mana tao manggarauk kara ma ana so'uk kokoak soa-neu hatahori mana tao ndoos sara. ¹⁵ Huu naa de Manetualain nau fo ei tao hata fo ndoos sara, mita fo hatahori nggoa bebek ta mana bubuluk hata-hata, ta naena dalak fo nakasasa'ek salak neu ei. ¹⁶ Leo mae ei dadi hatahori nekembo'ik mana maena haak fo tao tungga ei hihim, tehoo boso pake sadi ndaa ei haak naa, fo tao manggarauk. Pake haak naa, fo maue-osa fee Manetualain huu ei dadi miu Ndia pusakan. ¹⁷ Ei muste fee hada-horomatak neu basa hatahorir. Ei muste sue-lai basa hatahorir fo mana ramahere neu Karistus. Ei muste leo-la'o no mandaak nai Manetualain matan, te neu ko Ana ndia naketu-naladi huku-dokik soa-neu ei. Ma ei muste fee hada-horomatak neu basa hatahorir mana to'u parenda.

Hatahori neondak kara muste rakatataka nai susa-sonak dale tungga Karistus netudun

¹⁸ Hatahori neonda nggara ein! Mamanene neu ei malanggam mara, ma fee hada-horomatak neu sara. Boso mamanene neu kada malanggan fo naena dale malole ma neulauk a mesan. Tehoo leo ei malanggam manggaraun seli oo ei muste nenene neun boe. ¹⁹ Mete ma ei hambu huku-dokik sadi ndaa numa ei malanggam mai leo mae ei ta tao salak hata-hata, ma mete ma ei makatataka mala nai susa-sonak naa, nahuu ei masaneda mala

Manetualain hihii-nanaun soa-neu ei, na, neu ko Manetualain natudu Ndia dale susuen neu ei. ²⁰ Leo ei tao salak, de hambu fefembak, na, nanalan hata, mete ma ei makatataka nai susa-sonak naa? Ta hambu, hetu? Tehuu mete ma ei hambu susa-sonak nahuu ei tao hata fo malole, boe ma ei makatataka, na, Manetualain loti-mete neu ei. ²¹ Karistus oo hii nalan seli boe fo ei leo-la'o tao hata fo ndoos, leo mae ei hambu susa-sonak. Huu Ana oo lemba-nasaa susa-sonak soa-neu ita boe. No dalak naa, Ana dadi netuduk fo ita tungga Ndia, sama leo ita la'ok tungga Ndia ei tatabun. ²² Sama leo Manetualain Susura Malalaon surak nae,

“Ana ta tao nita salak.

Ta hambu pepeko-lelekok kalua numa Ndia bafan mai.”[✧]

²³ Neu ara kokolak rakadadaek kana, Ana ta bala. Neu Ana hambu susa-sonak ma doidosok, Ana ta ndindia nae bala. Tehuu Ana loo lima aon neu Manetualain liman. Huu Ana namahere nae, Manetualain naa, Mana Maketu-maladi Dede'ak fo ta mbeu seserik.[✧] ²⁴ Karistus naa, ndia lemba-nasaa ita sala-singgon neu faik fo Ana mate numa ai nggangek lain. Ana tao talo naa, mita fo ita hae leo-la'o tao salak bali. De hatematak ia, ita ta leo-la'o no tao salak, tehuu ita leo-la'o no kada tao hata fo ndoos a mesan. Huu Ana nggati ita ena fo simbo nala ita huku-dokin. Huku-dokik naa, tao nala Ana nakahina losa maten. Huu hinak fo tao nala Ana mate naa, tao nahai ei ena.[✧] ²⁵ Ei sama leo bibi lombo fo fai bakahulun sio la'o ela dalak ena. Tehuu hatematak ia ei falu meni Lamatuak eno-dala ndoon mai ena. Huu

✧ **2:22** Yesaya 53:9   ✧ **2:23** Yesaya 53:7   ✧ **2:24** Yesaya 53:6

Ana ndia nanea ma nakaboi-nasamao natalolole ei, sama leo mana lolo esa nanea ma nakaboi-nasamao ndia bibi lombon nara.

3

Nenori-nefadak soa-neu sao holu-ndaek kara

¹ Sao inak kara ein! Bebeik kara au ae, ita muste nenene neu hatahori mana to'u koasa. Dadi ei muste nenene neu ei saom. Masaneda te hambu sao touk ketuk fo ta nau tao tungga Manetualain Dede'a-kokolan. Leo mae ara ta nau nenene ei dede'a-kokolam, tehoo neu ko ara nau ramahere Karistus, nahuu ei leleo-lala'om.*

² Hoo ara mete-rita basa ei hihiru-heheom ma ei dale lolo-laom natudu hada-horomatak neu Manetualain.

³ Inak mana'a hien naa, ta numa hata fo neni nitak numa dea mai. Ha'i netuduk leo: heti aon tao langga bulu fefon mata-matak do, ramososa lena-lenak pake lilo mbilas ma lilo fulak do, pake bua-lo'a mabelir ta nandaa no dala-hadak.* ⁴ Tehoo mana tao inak dadi mana'a hiek tebe-tebe ndia: sira dalen nara fo ta neni nitak numa dea mai. Ha'i netuduk leo: dale neulauk ma mana matu-matuk. Mana'a hiek matak leo naak naa ta mopo henin, leo mae inak nambalasi ena. Tungga Manetualain timbatain, mana'a hiek matak leo naak naa belin seli. ⁵ Hoo lele uluk ina dale malalaok kara fo mana ramahere Manetualain, mana'a hien nara oo leo naak boe. Ara oo nenene neu sira saon boe. ⁶ Ha'i netuduk numa bei Sara mai. Ana nenene neu saon Abraham. Ana oo fee lelak saon koladun boe. Ei inak kara oo muste tungga

---

* **3:1** Epesus 5:22; Kolose 3:18   * **3:3** 1 Timotius 2:9-10

ndia netudun boe, nahuu mete ma ei tao hata fo ndoos, na, ei hae mamata'u hata esa boe na.✧

⁷ Sao touk kara ein! Leo-la'o dalek esa mia ei saom. Timba-tai matalolole hata fo neulauk soa-neun ma tao tunggan. Matudu hada-horomatak soa-neun nai basa dede'ak kara, nahuu inak barakain ta sama leo touk barakain. Huu ei sama-sama simbo mala pusaka fo Manetualain nae fee ei. Ndia, ei sama-sama simbo mala masoda beuk fo Manetualain fee ei numa Ndia dale susuen mai. Tehuu ei sao touk kara muste leo-la'o dalek esa mia ei saom leo naak, mita fo neu faik fo ei dua ngga so'uk dalem fo huleharadoi moke hata esa numa Manetualain mai, na, Ana nau namanene ei.✧

Leo mae ei tao hata fo ndoos, neu ko ei oo hambu susa-sonak boe

⁸ Toranoo susue nggara ein! Neu mate'en te, au ae kokolak dede'ak esa. Ei basa ngga oo muste leo-la'o dalek esa boe. Mete ma hatahori esa nameda susa do namahoko, na, ei laen nara oo muste mameda leo naak boe. Ei muste suelai neu hatahorir fo mana ramahere Karistus, ma matudu dale neulaum mara esa mbali esa. Boso makadedemak aom mara, tehuu ei muste makaloloek aom mara. ⁹ Boso bala manggarauk no manggarauk. Mete ma hatahori kada raselu kisubalik ei, boso maselu kisubalik hatahori naa bali. Tehuu moke-hule fo Manetualain fee baba'e-babatic neun. Manetualain noke nala ei ena dadi miu Ndia hatahorin, mita fo ei bisa simbo mala baba'e-babatic numa Ndia mai. ¹⁰ Sama leo neni surak nai Manetualain Susura Malalaon nae,

---

✧ 3:6 Tutui Makasososak 18:12 ✧ 3:7 Epesus 5:25; Kolose 3:19

“Hatahori mana sangga nasoda no neulauk,
 ma mana sangga nasoda nala dook ka nai
 dae-bafok ia,
 hatahori naa muste nanea ndia bafan fo boso
 bafa lafok,
 ma boso kokolak pepeko-lelekok.

11 Ana muste sale dalen do tuke tein, fo boso tao
 manggarauk bali,
 tehoo fali fo tao kada ndoos leo.

Ana muste nanori fo leo-la'o mole-dame no basa
 hatahorir,
 boe ma sangga dalak fo malole fali no sara.

12 Huu ita Lamatuan tao matak neu
 hatahori mana leo-la'o no ndoos.
 Ma Ana oo nau namanene sira hule-
 haradoin boe.

Tehoo ita Lamatuan laban nakandoo
 neu hatahori mana leo-la'o tao mangga-
 rauk.”✧

13 Mete ma ei tao hata fo ndoos no dere-dere
 hiek, see nau tao manggarauk mbali ei bali? Taa,
 hetu? 14 Tehoo leo mae ei tao hata fo ndoos
 ma hambu ketuk tao nakasususak ei, ei hambu
 nanalak. Mete ma hambu hatahori ta nalela
 Karistus dadi namata'u nahuu hata esa, na, ei
 boso tungga mamata'u talo naa. Ei dudu'am
 boso namue-anggik ma dalem mara sona sama
 leo sara.✧ 15 Tao ei dalem mara kada lino-lendek,
 nahuu ei so'uk mala Karistus nai ei dalem mara
 ena fo dadi neu ei Lamatuam fo malalaok.

Leo hatahorir roke ei fo mafada ei neme-
 herem, ma tao hata de ei mamahena mae, neu
 ko Karistus tao basa-basan dadi malole, na, ei
 muste sadia mahani a fo maselu neu sara.✧

✧ 3:12 Sosoda Koko-kikiok kara 34:12-17 ✧ 3:14 Mateos 5:10

✧ 3:15 Yesaya 8:12-13

¹⁶ Tehuu ei muste maselu numa ei dale neulaum mai ma matudu hada-horomatak neu sara, mita fo ara bubuluk ei tao hata fo ndoos numa dale lolo-laom mai. Leo mae ei tao hata fo neulauk talo naa, tehuu neu ko hambu ketuk nau kokolak rakatutudak ei, nahuu ei makaesa mia Karistus. Dadi mete ma ei tao hata fo neulauk makandoo, na, sira mana makatitiik ei neu ko ara mae. ¹⁷ Mete ma naa tungga Manetualain hihii-nanaun, na, boso lilii-ndondou te malole lenak ei hambu susa-sonak nahuu tao hata fo ndoos; boso huu ei tao salak.

¹⁸ Karistus mate la'e esak ka,
     nahuu ita hatahori dae-bafok tao salak.
 Ndia mana leo-la'o ndoos,
     maten soa-neu ita ena fo mana leo-la'o
     mangגעגעok.
 Ana mate, mita fo ita bisa malole fali to Manetu-
     alain.
 Karistus naa oo hatahori dae-bafok sama leo ita
     boe.

Hatahorir rakanisan,
 tehuu basa de Manetualain Dula-dalen tao
     nasoda falik kana numa mamaten mai.

¹⁹ Dula-dalek naa oo nuni no Ndia neu nanori hatahori mana matek dula-dalen nara boe, fo neni ronggak nai mamanan esa, nok bali bui.

²⁰ Sira raa, ndia hatahori lele uluk ta mana nau nenene neu Manetualain. Lelek naa, ba'i Noh tao ofa mo'ok. Manetualain nahani memak kana fo nae nita hatahorir tao tungga Ndia hihii-nanaun, tehuu ara ta nau tao tungga. Huu naa de kada hatahori falu ndia hambu masoi-masodak numa faa mo'ok naa mai. ²¹ Faa naa dadi neu netuduk esa, sama leo faik fo ei sarani. Sarani naa natudu

---

✧ **3:20** Tutui Makasososak 6:1—7:24

nae, Manetualain nakambo'ik ei numa ei sala-singgom mai, nahuu Yesus Karistus nasoda fali numa mamaten mai ena. Neu ara sarani ei naa, ara ta radiu ei fo tao ralalao ei ao-inam mara. Ndondoond ndia, ei ndara fangga hehelu-bartaak mia Manetualain, fo nau tao nalalao ei dalem mara. No dalak naa, ei bisa leo-la'o ma tao hata fo ndoos. ²² Hatematak ia Yesus hene fali neni nusa tetuk do inggu temak neu ena. Nai naa, Ana nanggatuuk nai mamana hada-horomatak mate'en lain, nai Manetualain boboa konan. De atar marai nusa tetuk do inggu temak, basa koasar ma mana to'u koasar muste nenene neu Karistus rakandoo.

4

Karistus hatahorin nara muste leo-la'o ndaa no dala-hadak

¹ Karistus naa, hatahori dae-bafok sama leo ita. Ana hambu doidosok no'un seli ena, de ei oo muste sadia fo hambu doidosok sama leo Ndia boe. Tehuu masaneda te hatahori mana sadia fo hambu susa-sonak nahuu nakaesa no Karistus, ana naketu ena fo ta nau tao salak bali. ² Leo mae ana bei leo-la'o nai dae-bafok ia, tehoo ana ta leo-la'o tao salak bali sama leo hatahori dae-bafok laen nara. Huu ana leo-la'o tungga Manetualain hihii-nanaun.

³ Fai bakahulun ei maena faik dai mete ma ei mae tao manggarauk hata a mesan, nok bali hatahori ta mana malela Manetualain. Ha'i netuduk leo: ara tao sadi ndaa. Ara la'ok sala ro hatahori ta sira saon. Ara tungga sira hihiiin tao manggarauk. Ara rinu mafuk. Ara tao feta setelelek. Ara tao feta sao holu-ndaek sadi ndaa. Ara kada songgo-tanggu fo bisa tao

rala ita aon mumuru. ⁴ Ara kokolak raboboo ei nade malolem, huu ei ta tungga mabali mia sira manggaraun nara fo mana seli susudik, nahuu ara ta ralela ei leleo-lala'om leo beek.

⁵ Tehuu masaneda te neu ko ara muste rasare Manetualain, fo mana dadi neu Mana Maketumaladi Dede'ak. Ara muste rafadan, tao hata de sira leo-la'o manggarauk talo naa. Boso liliindondou, huu basa hatahorir muste rasare reu Ndia, hatahori bei masodak, ma hatahori mates.

⁶ Tebe! Manetualain nae parisa hatahori mana matek kara, sama leo Ana parisa hatahori daebafok laen nara. Huu Ana nae mete-nita sira leleo-lala'on fai uluk. Huu naa de Yesus neu tui-bengga Manetualain Hara Lii Malolen neu sara, mita fo sira oo bisa hambu masodak tetebes, fo tao tungga Manetualain hihii-nanaun boe.

Ita muste takaboi-tasamao tatalolole basa hata fo Manetualain fee ita ena

⁷ Dae-bafok fai mate'en deka-deka mai ena. Huu naa de ei muste dudu'a naruk ma matu-matu fo ei bisa hule-haradoi no malole.

⁸ Nenenin lenak ndia, ei muste leo-la'o masuelaik esa no esa makandoo. Leo mae hatahori laen tao salak makadoto ndoos, tehuu ei bei bisa manonoo mian mete ma ei sue-lai neun.✧

⁹ Makambela limam fo simbok mala hatahori numa mamanak laen mai leo taak nai ei umam. Tehuu masaneda fo boso simbok no ungguremuk.

¹⁰ Hatahori esa-esak fo mana simbo babanggi-baba'ek numa Manetualain mai ena muste pake babanggi-baba'ek naa, fo naono-lalau ndia toranoo kamaheren nara. Makaboi-masamao

---

✧ 4:8 Dede'a Lasik 10:12; Yohanis 13:34-35

ma pake matalolole babanggi-baba'ek naa, fo neni nanalak soa-neu Manetualain. ¹¹ Ha'i netuduk leo: mete ma hambu babanggi-baba'ek manori hatahorir, na, masaneda te ei muste manori hatahorir pake Manetualain Dede'a-kokola heli-helin. Mete ma hambu babanggi-baba'ek maono-lalau hatahorir, na, maono-lalau pake bebe'i-barakaik fo Manetualain feek. No dalak naa, basa hatahorir mete-rita eir ia, Yesus Karistus hatahorin. Huu naa de ara rakadede-mak Manetualain. Ndia naa, ta neni babanggak! Ma Ana naena koasa fo to'u parenda ta mana ketuk! Tebe leo naak!

Ita hambu doidosok nahuu dadi teu hatahori Karisten

¹² Toranoo susue nggara ein! Boso heran mete ma hambu soba-douk beran seli. Naa ndia fora ei nemeheherem mara. Boso dudu'a mae, kada o mesa ngga ndia hambu soba-douk talo naa. ¹³ Tehuu ei dalem bisa mbena sau-sau, huu ei hambu mala doidosok sama leo Karistus oo hambu doidosok boe. No dalak naa, neu ko ei dalem mara mbena sau-sau tebe-tebe, neu faik fo basa hatahorir mete-rita Karistus ta neni babanggan. ¹⁴ Neu hatahorir kokolak rakadadaek ei nahuu ei makaesa mia Karistus, ei maua nahuu Manetualain Dula-dalen ta neni babanggan nai ei dale. ¹⁵ Tehuu mete ma ei muste hambu doidosok, na, boso huu ei dadi miu mana makanisa hatahori do, na'ok do, hatahori manggarauk do, mana sorodododo rala hatahori laen ena uma dalen. ¹⁶ Tehuu mete ma hatahori hambu nala susa-sonak, nahuu dadi neu Karistus hatahorin, ana hae mae faa boe na. Malole

lenak, ara so'uk kokoa-kikiok neu Manetualain, nahuu ara dadi reu hatahori Karisten.

¹⁷ Fain losa ena fo hatahori reu rasare mbali Manetualain. Ana mulai parisa numa Ndia hatahori heli-helin nara leleo-lala'on mai. Dadi dudu'a leo! Mete ma Ana mulai ena no ita hatahori Karisten, na, talo bee soa-neu hatahori fo ta mana nau simbok Ndia Hara Lii Malolen? Neu ko sira huku-dokin beran lena, ee! ¹⁸ Sama leo neni surak nai Manetualain Susura Malalaon nae,

“Mete ma hatahori fo mana leo-la'o no ndoos a mesan, ela ba'uk ka ta hambu masoi-masodak,

na, talo bee bali neu hatahori fo ta mana tao matak mbali Manetualain?

Ma talo bee boe no hatahori fo mana leo-la'o tao salak?”[✧]

¹⁹ Dadi mete ma Manetualain nakambo'ik Ndia hatahori nara hambu rala susa-sonak tungga Manetualain hihii-nanaun, na, ara bisa rama-hera rae, neu ko Ana oo nanea sara boe. Huu Ana ndia adu sara ma Ana oo tao tungga hata fo Ndia kokolak ena boe. De ara bei bisa tao hata fo ndoos rakandoo, nahuu Ana nanea sara talo naa.

5

Nenori-nefadak soa-neu malangga saranik kara

¹ Au mesa ngga dadi uu malanggan esa. Fai bakahulun neu Karistus lemba-nasaa Ndia doidoson, au mete-ita no au mata heli-heling. Neu faik fo basa hatahorir mete-rita Manetualain ta neni babanggan, au oo ae tungga mete-itan no

✧ 4:18 Dede'a Lasik 11:31

au mata heli-heling boe. Dadi au ae fee nenori-
nefadak neu malanggan laen nara, talo ia: ² Ei
sama leo mana lolo fo mana nakaboi-nasamao
sira bibi lombon nara. Dadi ei muste makaboi-
masamao matalolole hatahorir fo Manetualain
fee sara neu ei ena. Koladu sara no malole.
Boso huu ei uem naa, tehuu ei hii tao talo
naa. Koladu sara no malole tungga Manetualain
hiihi-nanaun. Boso sangga nanala lenak soa-
neu ao heli-helim, tehuu maue-osa no dere-dere
hiek fo tulu-fali Manetualain hatahorin nara.✧
³ Boso kada parenda sadi ndaa fo tao mamabera
hatahorir fo Manetualain fee ei koladuk ena.
Tehuu ei muste dadi netuduk malole, fo mana
matudu dalak neu sara. ⁴ Yesus naa, sama leo
Malangga Mana Lolo. Mete ma Ana fali mai ena,
neu ko Manetualain fee ei seseba-babaek, nahuu
ei koladu hatahorim mara no malole. Seseba-
babaek naa, ta bisa nakalulutu henin, te ana
nakatataka nakandoo.

*Nenori-nefadak soa-neu hatahori muri anak
kara*

⁵ Hatahori muri ana nggara ein! Ei oo muste
nenene neu saranik malanggan nara boe. Ei
basa ngga boso so'uk aom mara. Sama leo
Manetualain Susura Malalaon surak nae,
“Manetualain laban neu hatahori fo mana
nakadedemak aon nara,
tehuu Ana hii natudu Ndia dale susuen neu
hatahori dale nekeloloek aon.”✧

⁶ Huu naa de ei basa ngga muste masaneda
Manetualain koasan, mita fo ei boso koa ao. Doo-
doo te ndaa no fain, boe ma Manetualain nae

so'uk kokoak neu ei. ☆ 7 So'uk dalem mara, mita fo Manetualain ndia koladu basa hata fo mana tao ei dudu'am ta namaneu. Huu Ana natudu dale susuen neu ei.

8 Besa-besa, ee! Dudu'a naruk! Manea mat-alolole huu ita musun, ndia nitur malanggan nae nakalulutu ei. Ana nae kodo katemak ei, nok bali singa esa mana lakamarak, nae sangga banda fo na'an. 9 Tehuu boso mamata'u. Ei muste laban nitur malanggan naa. Ei oo muste makatataka fo mamahere neu Manetualain makandoo boe. Te ei bubuluk ena mae, ei toranoo kamaherem mara rai bee a mesan nai dae-bafok ia oo muste hambu rala susa-sonak sama leo ei boe. 10 Tehuu masaneda te Manetualain hii natudu Ndia dale susuen neu ita. Ana ndia noke nala ei fo dadi miu Ndia hatahorin, nahuu ei simbo mala Karistus ena. Huu naa de Ana nau nakadedemak ei fo bisa leo-la'o mia Ndia makandoo. Tehuu mete ma ei hambu mala susa-sonak nai dae-bafok ia kada ta dook ka, na, Manetualain nae tao nalole falik ei. Ana nae natetea ei ma tao nala ei makatataka. Ana oo nambaririik ei miu fanderen matea boe. 11 Ita toke fo basa koasar rai Manetualain liman dale, losa doon naa neu. Tebe!

Petrus nate'e susuran

12 Silas* ndia tulun au fo surak susura keke'uk ia. Ndia ia, ita toranoo kamaheren ma au hata-hori lima konang. Au fee nenori-nefadak neu ei fo makatataka mahere, huu Manetualain hii

---

☆ 5:6 Mateos 23:12; Lukas 14:11; 18:14 * 5:12 Susura dede'a Yunani nai ia nae, *Silvanus*. Silvanus naa, Silas naden laen. Lees ndia tutuin mulai nai *Nedenuk kara Tutuin* 15:22, 40

natudu Ndia dale susuen neu ita nakandoo. Dadi ei muste mambariik mahere fo boso makaheok.

¹³ Hatahori kamaherek mana makabua rai kota Babel oo haitua hara masodak fee ei boe. Manetualain here nala sara ena, sama leo Ana here nala ei boe.

Au anang Markus oo haitua hara masodak boe.☆

¹⁴ Mete ma ei matonggo, na, esa lole haran mbali esa menik i'idu susuek fo natudu ei susuelalain.

Au nau fo ei basa ngga fo mana mamahere neu Karistus bisa leo-la'o no lino-lendek ma mole-damek.

Soda-molek,
Petrus

☆ **5:13** Nedenuk kara Tutuin 12:12; 25; 13:13; 15:37-39; Kolose 4:10; Filmon 24

Rote Tii Alkitab
Genesis and the New Testament in the Rote Tii
language of Indonesia
Kejadian dan Perjanjian Baru dalam bahasa Rote Tii
copyright © 2004-2011 Unit Bahasa dan Budaya

Language: Rote Tii (Tii)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

376f544e-67b9-55a2-9875-b1335ebd71ac